

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2003

Θέμα 1. Η ένταση Y του μεγαλύτερου σεισμού που πραγματοποιείται στην Αθήνα κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι τυχαία μεταβλητή ομοιόμορφα κατανομημένη στο διάστημα $(0, 8)$, η δε οικονομική ζημιά X (σε εκατομμύρια Ευρώ) που επέρχεται στο Δήμο της Αθήνας είναι συνάρτηση της έντασης Y , και συγκεκριμένα

$$X = g(Y) = \begin{cases} 0, & \text{αν } 0 < Y \leq 3, \\ Y - 3, & \text{αν } 3 \leq Y < 8. \end{cases}$$

Ο Δήμος έχει αποθεματικό κεφάλαιο $w = 9$ (εκατ. Ευρώ) και η Δήμαρχος υπολογίζει ότι η ωφελισμοσυνάρτηση των δημοτών είναι $u(w) = \sqrt{w}$.

(α) Προσδιορίστε το μέγιστο ασφάλιστρο $G_{\max}$ που μπορεί να δεχθεί η Δήμαρχος για ολική κάλυψη της ζημιάς X .

(β) Αν η ασφαλιστική εταιρεία έχει κεφάλαιο $w_0 = 100$ (εκατ. Ευρώ) και ωφελισμοσυνάρτηση $u_I(w_0) = 1 - e^{-w_0/20}$, ποιο είναι το ελάχιστο ασφάλιστρο $H_{\min}$ που θα απαιτήσει από το Δήμο για κάλυψη της παραπάνω ζημιάς; Υπάρχει ασφαλιστική πολιτική;

(γ) Αν η Δήμαρχος προχωρήσει στην κάλυψη του κινδύνου με ασφάλιστρο $G = G_{\max}$ (όπως υπολογίστηκε στο ερώτημα (α)), υπολογίστε το μέσο κέρδος της εταιρείας, καθώς και την πιθανότητα να ζημιώσει η εταιρεία.

Θέμα 2. Έστω $S = (X_1 + \dots + X_{N_1}) + (Y_1 + \dots + Y_{N_2})$ η συνολική αποζημίωση που θα πληρώσει μια εταιρεία, όπου όλες οι τυχαίες μεταβλητές X_i , $i \geq 1$, Y_j , $j \geq 1$, N_1 και N_2 είναι ανεξάρτητες, και η N_κ έχει κατανομή Poisson(λ_κ), $\kappa = 1, 2$. Επίσης υποθέτουμε ότι οι X_i είναι ανεξάρτητες Bernoulli(p) (δηλαδή $\mathbb{P}[X_i = 1] = p = 1 - \mathbb{P}[X_i = 0]$) και οι Y_j είναι ανεξάρτητες Εκθετικές $E(\theta)$ (δηλαδή με πυκνότητα $f_{Y_j}(y) = \theta e^{-\theta y}$, $y > 0$), όπου p , θ , λ_1 , λ_2 γνωστές θετικές σταθερές (με $0 < p < 1$).

(α) Αποδείξτε ότι η S είναι σύνθετη Poisson(λ , $F(x)$) και προσδιορίστε τη σταθερά λ και την συνάρτηση κατανομής $F(x)$ των ατομικών ζημιών.

(β) Υπολογίστε τη μέση τιμή και την διασπορά της S , καθώς και τη ροπογεννήτρια της συνάρτησης κατανομής $F(x)$ που βρήκατε στο (α) ερώτημα.

(γ) Εάν $\lambda_1 = \lambda_1(\nu) = 2\nu$ και $\lambda_2 = \lambda_2(\nu) = 3\nu$, $\nu = 1, 2, \dots$, αποδείξτε ότι η συνάρτηση κατανομής $F(x)$ των ατομικών ζημιών (που υπολογίσατε στο ερώτημα (β)) δεν εξαρτάται από το ν , και εξετάστε αν και με ποιον τρόπο μπορεί να εφαρμοστεί το Κεντρικό Οριακό Θεώρημα για την $S = S_\nu$ όταν το $\nu \rightarrow \infty$.

Θέμα 3. Κάποιος έλαβε δάνειο $P = 10000$ (Ευρώ) με επιτόκιο 6% το χρόνο, το οποίο θα αποπληρωθεί σε $n = 40$ ληξιπρόθεσμες μηνιαίες δόσεις.

(α) Υπολογίστε τη μηνιαία δόση R .

(β) Αν επιθυμεί τους πρώτους 20 μήνες να πληρώνει διπλάσια δόση από ότι τους τελευταίους 20, ποια πρέπει να είναι η δόση για τους πρώτους 20 μήνες και ποια για τους τελευταίους 20;

(γ) Αν επιθυμεί τους πρώτους 20 μήνες να πληρώνει μισή δόση από ότι τους τελευταίους 20, ποια πρέπει να είναι η δόση για τους πρώτους 20 μήνες και ποια για τους τελευταίους 20;

ΔΙΑΡΚΕΙΑ $2\frac{1}{2}$ ΩΡΕΣ. ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!